

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 20.12.2010
COM(2010) 793 окончателен

SEC(2010) 1604 окончателен

**ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА И
ИКОНОМИЧЕСКИЯ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ**

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА 2009 Г. ЗА ПРОГРАМА ФАР,
ПРЕДПРИСЪЕДИНИТЕЛНИТЕ ИНСТРУМЕНТИ ЗА ТУРЦИЯ, CARDS И
ПРЕХОДНИЯ ФИНАНСОВ ИНСТРУМЕНТ**

1. ВЪВЕДЕНИЕ

От 1 януари 2007 г. предприсъединителната помощ на ЕС за страните кандидатки¹ и потенциални кандидатки² се осъществява чрез Инструмента за предприсъединителна помощ (ИПП)³. ИПП заменя пет предишни предприсъединителни инструмента, включително програма ФАР⁴, предприсъединителния инструмент за Турция⁵ и финансовия инструмент за Западните Балкани CARDS⁶.

Настоящият доклад и свързаният с него информационен документ обхващат продължаващото изпълнение на програмата от 2006 г. и на по-ранните програми в рамките на програма ФАР, предприсъединителния инструмент за Турция и CARDS, както и програмите в рамките на Преходния финансов инструмент⁷ през 2009 г., с краен срок до 31 декември 2009 г.⁸

От 2006 г. насам — последната програмна година — не са стартирали нови програми в рамките на тези инструменти.

2. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМИТЕ: ОБЩ ПРЕГЛЕД

2.1. Програма ФАР, предприсъединителен инструмент за Турция и CARDS

През 2009 г. управлението на програмите *CARDS* в държавите бенефициери е било като цяло задоволително. До края на периода на докладване почти за всички програми за 2001—2006 г. (2001—2004 г. за Хърватия) са били сключени договори във всички области (отпуснатите средства са в диапазона от 97 % за Албания и Босна и Херцеговина до 99 % за Косово⁹). Плащанията като цяло също бяха в процес на приключване, като надхвърлиха 90 % от отпуснатите за периода 2001—2006 г. средства при всички бенефициери по програмата *CARDS* с изключение единствено на Албания (72 %).

Общите проценти на сключване на договори и на плащане до края на периода за сключване на договори през 2009 г. за програмите за 2002—2006 г. в рамките на *предприсъединителния инструмент за Турция*, които бяха съответно 85 % и 73 % от отпуснатите средства, показваха, че съответните органи за управление в Турция не са постигнали задоволителни резултати. Очаква се положението да се подобри в бъдеще след промени на управленско ниво, нови назначения и възобновяване на дейностите по наблюдението. Организационните и процедурните подобрения, въведени в съответните управленски структури в рамките на засиления надзор на децентрализираното

¹ Хърватия, Исландия (от 2010 г.), Бивша югославска република Македония и Турция.

² Албания, Босна и Херцеговина, Черна гора, Сърбия и Косово.

³ Регламент № 1085/2006 на Съвета от 17 юли 2006 г.

⁴ Регламент (ЕИО) № 3906/89 на Съвета от 19 декември 1989 г.

⁵ Регламент (ЕО) № 2500/2001 на Съвета от 17 декември 2001 г.

⁶ Помощ на Общността за възстановяване, развитие и стабилизиране, Регламент (ЕО) № 2666/2000 на Съвета от 5 декември 2000 г.

⁷ Член 31 от Договора за присъединяване на България и Румъния.

⁸ Планирането и изпълнението на последващите програми се разглеждат в годишния доклад на ИПП за 2009 г. (СОМ (2010) 687 окончателен от 25 ноември 2010 г.)

⁹ Съгласно Резолюция 1244/99 на Съвета за сигурност на ООН.

изпълнение по ИПП, следва също така да окажат положително въздействие върху управлението на помощи в рамките на предприсъединителния инструмент за Турция¹⁰.

През 2009 г. България и Румъния продължиха изпълнението на националните програми и програмите за трансгранично сътрудничество по ФАР за 2006 г. Повечето от дейностите по проектите, изпълнявани по тези програми, бяха завършени до края на годината, но проверката на постигнатите резултати от страна на националните органи и Комисията продължи през 2010 г. и ще продължи и през 2011 г. Изпълнението на редица проекти по програмите ФАР за 2006 г. за Румъния ще продължи до средата на 2011 г. и затова резултатите все още не бяха готови до края на периода на докладване. Плащанията достигнаха съответно 77, 10 % и 65, 10 % от отпуснатите средства по програмата ФАР за 2005 г. и за 2006 г. в България, докато съответните цифри за Румъния бяха 79, 62 % и 69 %. Сключването на договори по програмата ФАР за 2005 г. и за 2006 г. в Хърватия беше завършено през 2009 г. с общ процент от около 86 % от отпуснатите средства¹¹. Плащанията продължиха и достигнаха 60 % от общо отпуснатите средства.

2.2. Преходен финансов инструмент

Десетте страни, които се присъединиха към ЕС през май 2004 г.¹², приключиха изпълнението на програмите по Преходния финансов инструмент за 2006 г. на 15 декември 2009 г., като достигнаха планираните резултати и ефект, особено при укрепването на публичната администрация на бенефициерите и при изпълнението на останалите изисквания в областта на правото на ЕС. До края на периода на докладване процентите на плащанията по Преходния финансов инструмент за 2005 г. варираха от над 84 % в Малта до над 98 % в Кипър. Съответният диапазон на процентите за Преходния финансов инструмент за 2006 г. беше от 58 % до почти 98 % (отново в Малта и в Кипър).

Що се отнася до България и Румъния — през 2009 г. те продължиха със сключването на договори и изпълнението на програмите по Преходния финансов инструмент за 2007 г. До края на срока за сключването на договори – 15 декември 2009 г. — и в двете държави бе достигнат процент на сключване на договори малко по-малък от 70 %. В Румъния този процент беше резултат от по-бавния от очакваното процес на сключване на договори, докато ниските показатели в България се обясняват с продължения период на временно прекратяване на акредитацията на съответната изпълнителна агенция, необходима за децентрализираното изпълнение (това временно прекратяване е приложено и за средствата по предприсъединителните фондове по ФАР).

2.3. Успешни примери за проекти

Предприсъединителна помощ не само помага при подготовката на страните, които желаят да се присъединят към ЕС, но също така стабилизира положението в Западните Балкани през последното десетилетие и подкрепи амбициозната програма за икономическа и политическа реформа.

¹⁰ За повече подробности — вж. годишния доклад за ИПП за 2009 г. (вж. бележката под линия 8).

¹¹ Средствата, за които не са били сключени договори преди крайния срок, са били отменени.

¹² Естония, Кипър, Латвия, Литва, Малта, Полша, Словакия, Словения, Унгария и Чешката република.

По-долу са посочени конкретни примери за постижения посредством предприсъединителна помощ през 2009 г.¹³

- В Албания чрез CARDS беше финансиран *гранично-пропускателен пункт* с Черна гора и *център за реинтеграция на непълнолетни лица*, което допринесе за улесняването на регионалното сътрудничество и за свободното движение на хора и стоки, както и за укрепването на сектора на правосъдието и вътрешните работи в страната;
- В Босна и Херцеговина чрез CARDS беше финансиран *гранично-пропускателен пункт* с Черна гора, както и *център за незаконни мигранти*. Гранично-пропускателният пункт помага да се повиши ефективността на митническия контрол, дава възможност за адекватен контрол на товари и пътници, преминаващи през границите, и улеснява тяхното безпроблемно законно преминаване. Специализираният център за задържане на незаконни граждани на трети държави за целите на извеждането им извън страната е в съответствие с международните и европейските стандарти и добри практики. Там те същевременно се подготвят за завръщането си в своята държава по произход или в друга държава. Освен това *сградите на общинските съдилища и съдилищата на кантоните* бяха ремонтирани, за да може пространството да бъде използвано по-ефективно, и за по-ефективно и ползотворно изпълнение на административните и съдебните функции;
- В Хърватия ФАР допринесе за прилагането на *правата за интелектуална собственост*, за развитието на *сектора на рибарството* и за неговото по-добро съгласуване с общата политика в областта на рибарството и за създаване на *„Наблюдение на синята граница“* в съответствие с добрите практики на ЕС. В първия случай с помощта по програма ФАР се помогна на съответните институции за повишаване на информираността на обществото и за подобряване на техните механизми за сътрудничество, координация и изпълнение чрез обмен на разузнавателни данни, информация и добри практики. Във втория случай с тази помощ се подобри институционалната структура, системата за управление и статистика в сектора и се засили проверката и мониторингът. В третия случай с нея се помогна на хърватската гранична полиция да разработи и приложи компонент за наблюдение на синята граница в своя интегриран план за действие за управление на границите. CARDS допринесе за развитието и поддържането на висококачествена система за *безопасност на храните* чрез създаване на нова система за безопасност на храните и свързаната с нея институционална рамка и чрез подобряване на контролната дейност на институциите, отговорни за живи животни и хранителни продукти;
- В Бивша югославска република Македония CARDS допринесе за засилване на *борбата срещу организираната престъпност и корупцията* чрез създаването на всеобхватна правна и институционална рамка за по-ефективна политика и като помогна за пълноценното функциониране на специализиран отдел за борба с корупцията. С CARDS се създаде също така национална *система за управление на визите*, която подобрява сигурността в ЕС посредством специализиран софтуер и оборудване, които подобряват процесите за издаване на визи и въвеждат стандартизирани процедури, както и бърза, пълна и точна проверка на кандидатите

¹³ Завършени или текущи проекти през 2009 г.

за виза. На последно място с CARDS беше подкрепено създаването на национална *система за наблюдение и управление на лозята* посредством подкрепа за отговорния орган и за развитието на лозарски кадастър и регистър, и помощ при съгласуването на националното законодателство със законодателството на ЕС.

- В Косово с CARDS беше подкрепено създаването на основана на правата на децата *съдебна система, обхващаща непълнолетните*, чрез изграждане на капацитет за млади специалисти в съдебната област, развитие на научните изследвания и целеви програми за превенция и рехабилитация. С CARDS също така се насърчи създаването на модерни, устойчиви, конкурентноспособни, екологични и финансово стабилни *малки и средни предприятия*, както и *създаването на работни места*. На последно място с този предприсъединителен инструмент се подкрепи *доставката на въглища* за съществуващите електроцентрали посредством рехабилитацията на тежки миннодобивни машини;
- В Черна гора с CARDS беше финансирана рехабилитацията на редица канализационни помпени станции в четири общини, с което се подобри ситуацията при управлението на отпадъчните води в крайбрежните градове;
- В Сърбия с CARDS беше оказана подкрепа за едно по-прозрачно, ефективно и предсказуемо функциониране на *местните органи на управление* и беше въведена стратегическа методология за планиране за устойчиво развитие на местни органи на управление. С програмата също така беше подкрепено реструктурирането и развитието на *МСП* в приоритетните сектори, като например МСП в областта на околната среда и енергийната ефективност, МСП, които са собственост или са управлявани от жени предприемачи и/или новосъздадените предприятия за високи технологии. На последно място с програмата беше подкрепена реформата на *професионалното образование и обучение* като за учители, училищно ръководство и други кадри се проведе обучение, чиято тема бяха съвременни методи на обучение, посредством изпълнението на пилотни програми, основано на резултатите оценяване на учениците и подготовка на учебни материали;
- В Турция с предприсъединителния инструмент беше оказана подкрепа за определянето на национален многогодишен план за действие за *равнопоставеност на половете*, създаде се модел на орган за равнопоставеност на половете, както и мрежи между съответните институции, предоставиха се обучения и се повиши обществената информираност. С инструмента също се помогна при борбата с домашното насилие срещу жени като се допринесе за разработване на политика и национален план за действие по този въпрос, като се изгради капацитета на държавните агенции да предоставят услуги на жените, които са жертви или хората, изложени на риск, като се повиши обществената информираност и като се събраха данни за естеството и значимостта на проблема на национално ниво. Освен това с инструмента се помогна за *намаляване на замърсяването на подземните води и околната среда* чрез създаването на стабилна система за управление на отпадъците в съответния регион. На последно място с инструмента бяха финансирани редица проекти за *заетост* в различни провинции, за да се подпомогнат обществените служби по заетостта да прилагат по-ефективни мерки за заетост в съответствие с потребностите на трудовия пазар на местно ниво и за да се повиши заетостта на младите хора и на жените.

3. ДОСТИЖЕНИЯ ПРЕЗ 2009 Г., ИЗВЛЕЧЕНИ ПОУКИ И ПЕРСПЕКТИВИ

3.1. Основни достижения и поуки от изпълнението на програма ФАР и Преходния финансов инструмент в България и Румъния

Едно от основните достижения през 2009 г. по отношение на изпълнението на програма ФАР и помощта по Преходния финансов инструмент е свързано с временното преустановяване на средства за България през февруари 2008 г. и последвалото отнемане на акредитацията на две български изпълнителни агенции през юли същата година¹⁴. През 2009 г. бяха извършени подобрения в процеса на признаване и количествено определяне на слабостите на системата за контрол и при проследяването на нередностите от страна на съответните български власти от месец юли. В края на октомври 2009 г. България представи на Комисията предложения за финансови корекции. Това накара Комисията да отмени временното преустановяване на плащанията на 18 ноември 2009 г.

Въз основа на наученото от гореспоменатия опит по време на периода на докладване Комисията започна по-широкообхватна дейност, насочена към по-цялостно разглеждане на тези стандарти за вътрешен контрол, които са най-подходящи за подобряване на отчетността, за засилване на процеса на гарантиране и за подобряване на ефективността на вземането на решения при програмирането и усвояването на предприсъединителната помощ¹⁵.

Други действия, предприети от Комисията през 2009 г. и които се отнасят също до управлението на предприсъединителните програми в процес на приключване, включиха приемането на документ за стратегия за контрол и указанията за делегациите, съдържащи насоки за създаването от тяхна страна на стандарти за вътрешен контрол, особено в наскоро сформираните¹⁶ делегации на ЕС в Западните Балкани, както и изясняване на аспекти на надзора в централата. В този контекст беше приета също политика за потвърждаване на искания за плащане за централизирано управление¹⁷, включително изготвянето на *годишни стратегии за гарантиране* от страна на вторично оправомощените разпоредители¹⁸ (АОSD). От 2010 г. се предвиждат допълнителни *последващи* проверки на актовете на вторично оправомощените разпоредители в централизираното управление.

¹⁴ През февруари 2008 г. Комисията временно прекрати плащанията по програма ФАР и Преходния финансов инструмент, управлявани от две акредитирани агенции, и през юли 2008 г. отне акредитацията на тези агенции, т.е. правото им за управление на тези програми, след проверки на място, които показаха, че националните системи за управление и контрол, създадени за управление на предприсъединителните фондове, не са надеждни. Вж. Годишен доклад за 2008 г. за програма ФАР, предприсъединителния инструмент за Турция, CARDS и Преходния финансов инструмент, COM (2009) 700 от 21.12.2009 г.

¹⁵ А именно, стандартите за вътрешен контрол, свързани с *целите и показателите за изпълнение, процеса на управление на риска, процеси и процедури и управленски надзор*.

¹⁶ До края на 2008 г. по-голямата част от програма CARDS беше управлявана от Европейската агенция за възстановяване (ЕАВ). От септември 2008 г. останалите задачи по изпълнението на тази програма в Бившата югославска република Македония, Косово, Черна гора и Сърбия са поети от делегациите на ЕС под ръководството на централата на Комисията (ГД „Разширяване“)

¹⁷ Приложими *необходими промени* за децентрализирано изпълнение, въпреки че са предмет на по-нататъшно изясняване в този случай.

¹⁸ Т.е. с правомощия за изпълнение на бюджета, възложени им (делегирани) от Комисията по чл. 51 от Финансовия регламент, приложен към общия бюджет на ЕС, Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета от 25 юни 2002 г.

Посредством опита от изпълнението на програма ФАР и Преходния финансов инструмент в рамките на РДСИ¹⁹ в България и Румъния се стигна до извода, че децентрализираното управление на помощта от ЕС *без предварителни* проверки трябва да се въведе преди присъединяването, така че неговата ефективност и ефикасност да могат да бъдат доказани и потвърдени на практика под внимателното наблюдение на Комисията.

Като отчита това Комисията определи стриктни условия за децентрализация на управлението на средствата по ИПП за хърватските власти. Тези условия ще гарантират, че националните органи са в състояние да поемат задачите на управлението на средствата от предприсъединителната помощ (ИПП) преди присъединяването и на структурните фондове след присъединяването. По същия начин Комисията ще предприеме по-нататъшни действия за справяне с неизпълнените препоръки от одити и оценки за укрепване на управлението и системите за контрол за децентрализирано изпълнение на ИПП в Турция.

Усвояването на предприсъединителната помощ за България и Румъния също така показва, че проблемите, останали през последната година от изпълнението, могат да бъдат сложни и да изискват много ресурси. По тази причина през 2009 г. Комисията засили усилията си за осигуряване на по-строг контрол и *последващо* проследяване на програмите, които са били в процес на приключване.

На последно място опитът в България и Румъния също оказва влияние на координацията на предприсъединителна помощ на ЕС в тези държави. След искането от страна на Парламента за редовни доклади за състоянието на усвояването на средствата на ЕС в България и Румъния, през 2009 г. Комисията създаде допълнителен механизъм за вътрешна координация за мониторинг на управлението на фондовете на ЕС в тези две държави.

3.2. Поуки от прилагането на предприсъединителния инструмент за Турция и перспективи

Турция получава най-много предприсъединителна помощ от ЕС. Управлението на тази помощ е частично децентрализирано, т.е. то е предоставено на националните органи, но подлежи на *предварителна* проверка от делегацията на ЕС. Въпреки че признава, че проектите, финансирани от бюджета на ЕС, са постигнали съответните цели и че резултатите вероятно са устойчиви, в своя специален доклад 16/2009 относно управлението на предприсъединителната помощ за Турция в рамките на инструмента, приложим за периода 2002—2006 г.²⁰, Сметната палата счита, че в миналото връзката на помощта с приоритетите в програмата за разширяване и нейната ефективност в подкрепа на тези приоритети не е могла да бъде доказана в достатъчна степен.

¹⁹ Разширена децентрализирана система за изпълнение. Управлението на предприсъединителната помощ е важен етап за придобиване на знания за националните органи на страна кандидатка, за да се подготви за бъдещото управление на значително по-големи суми, които страната ще получи след присъединяването. По тази причина управлението на предприсъединителните фондове се предоставя на националните органи постепенно, първо под наблюдение на Делегацията на ЕС (DIS — децентрализирано изпълнение с *предварителни* проверки) и по-късно — без такива *предварителни* проверки (EDIS).

²⁰ Специален доклад № 16/2009 „Управление на предприсъединителната помощ за Турция от страна на Европейската комисия“, публикуван на 13 януари 2010 г.

Като отчита заключенията по-горе, Комисията предприема стъпки в рамките на новия инструмент за предприєдинителна помощ (ИПП) за повишаване на неговата ефективност. Освен укрепването на системата за управление и контрол при децентрализираното изпълнение, споменато вече по-горе, се предприемат следните стъпки:

- Планирането на финансовата помощ ще бъде по-добре обвързано с политическите приоритети и при необходимост ще бъде допълнено от по-тесен секторен подход от секторни стратегии, насочени както към по-категоричен ангажимент, така и към по-голямо въздействие.
- Комисията ще гарантира, че бъдещите проекти са с ясни цели, които водят до добра логика на интервенцията, с подходящи и измерими показатели и критерии.
- При необходимост ще бъдат използвани ясно определени критерии, за да се гарантира, че бенефициерите изпълняват ангажиментите, чиято цел е финансовата помощ да постигне желаните резултати и въздействие.
- В системите за контрол ще бъде отделено по-голямо внимание на резултатите и въздействието на проектите в процес на изпълнение.
- Одитите, оценките и стриктният мониторинг ще гарантират, че подобренията са ефективни и че при необходимост в системата се осъществяват корекции.

За повече информация относно перспективите, свързани с управлението на предприєдинителната помощ, моля, вижте годишния доклад на ИПП за 2009 г.²¹ и свързания с него информационен документ²².

4. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОГРАМАТА ФАР/CARDS/ПРЕДПРИЄДИНИТЕЛНИЯ ИНСТРУМЕНТ ЗА ТУРЦИЯ

През 2009 г. в Турция и Хърватия бяха извършени секторни, тематични и ad-hoc оценки като част от схемата за междинни оценки, които обхващат главно предприєдинителния финансов инструмент (Турция) и програмите ФАР и CARDS (Хърватия). Ретроспективни оценки на програмите CARDS бяха извършени също в Бившата югославска република Македония, Косово, Черна гора и Сърбия²³.

Според оценките като цяло предоставената помощ е отговорила на нуждите на договорените с бенефициерите приоритети и стратегии. Заключениета от оценките посочват, че усвояването на помощта варира от средно задоволително до средно незадоволително. Постигнати са *положителни резултати*, включително увеличаване на капацитета от хора и институции, работещи с финансираните от ЕС програми във всички сектори, с благоприятно въздействие върху държавната политика, институциите, частните организации и физическите лица. С инструментите се предоставиха средствата за модернизиране на инфраструктурата, оборудването,

²¹ Срв. бележка под линия 8.

²² SEC(2010)1430 окончателен от 25 ноември 2010 г.

²³ Оценките на програмите CARDS за Албания и Босна и Херцеговина бяха завършени и разгледани през 2008 г.

практиките и процедурите. Интервенциите в оценяваните сектори следователно имаха политически, социални, екологични и икономически последици.

Резултатите от помощта често бяха занижени заради установените в страните-бенефициери *слабости*, свързани с програмирането (недостатъчен институционален капацитет за изпълнение и недостатъчни национални стратегии по време на подготовката на предложенията за проекти), изпълнението (ограничен капацитет на бенефициерите в някои области и закъснения в реализацията) и мониторинга (ограничена функционалност на секторните мониторингови подкомитети) на помощта. Наблюдаваше се и липса на инструменти за оценка на икономическата ефективност и капацитетът за усвояване на бенефициерите остана доста слаб.

Въз основа на заключенията от оценките в *препоръките за бъдещото програмиране* беше включено, че институциите бенефициери, чиято дейност обхваща предприєдинителна помощ, следва да осигурят по-подходящ капацитет за планиране и разработване на проекти. Това следва по-конкретно да включва по-сериозна оценка на нуждите и капацитета за усвояване на институцията, която се възползва от резултатите от проекта, по-систематично вграждане на помощта в националните стратегии и отчитане в по-голяма степен на аспектите, свързани с ефикасността. По отношение на изпълнението административната ефективност в рамките както на националните структури, така и на делегациите на ЕС, следва да се увеличи допълнително, за да се даде възможност за навременни процедури за възлагане на обществени поръчки и за да се предотвратят закъсненията при изпълнението. След тяхното изпълнение, проектите следва да бъдат обект на по-систематичен мониторинг. Системата за мониторинг следва да се засили допълнително както по отношение на функционалността на секторните мониторингови подкомитети, така и по отношение на качеството на докладите за мониторинг.

Дългосрочното въздействие и устойчивост на предприєдинителната помощ останаха нерешен проблем при повечето бенефициери, главно поради голямото текучество на персонала и бюджетната несигурност за покриване на последващи дейности и оперативни разходи/разходи за поддръжка на проекти. Националните органи следователно трябва незабавно да решат проблема с голямото текучество на персонала, за да се осигури дългосрочно въздействие и устойчивост. Бъдещето програмиране следва да разглежда също така по-систематично въпроса за финансовите средства, които са необходими, за да се гарантира, че получените резултати от програмите се превръщат в устойчиви резултати.

Бенефициерите разглеждат понастоящем заключенията и препоръките от оценките от 2009 г. Комисията от своя страна засили своя редовен мониторинг на напредъка по действията, предприети от бенефициерите в отговор на заключенията от оценката. В допълнение Комисията се основава на заключенията от тези оценки, за да подобри управлението на предприєдинителната помощ в рамките на новия инструмент за ИПП, с оглед не само на прилагането, но и на програмирането и на по-всеобхватната логика на интервенцията на новия инструмент, както е описано по-горе.

5. СЪТРУДНИЧЕСТВО С ЕИБ И МЕЖДУНАРОДНИ ФИНАНСОВИ ИНСТИТУЦИИ

За постиженията през 2009 г. в рамките на финансираните по програма ФАР финансови механизми, създадени в сътрудничество с международните финансови институции²⁴, бяха отделени допълнително 35 млн. EUR, предназначени за проекти в рамките на *Финансовия механизъм за МСП (ФММСП)* и 5 млн. EUR за допълнителни стимули, за които бяха поети задължения в рамките на *Общинския финансов механизъм (ОФМ)*. Като цяло 31 програми на ФАР бяха в процес на изпълнение през 2009 г. в рамките на четирите съществуващи механизма (т.е. двата механизма, споменати по-горе, заедно с *Финансовия механизъм за общинска инфраструктура (ФМОИ)* и *Механизма за финансиране на енергийната ефективност (МФЕЕ)*²⁵. Бяха одобрени нови проекти в рамките на всички механизми, с изключение на ФМОИ, за който периодът на договаряне с местните финансови посредници беше изтекъл. Трудните пазарни условия, които преобладаваха и през 2009 г., причиниха затруднения при изпълнението на програмите по някои от механизмите (например ОФМ за 2005 и 2006 г.) и доведоха до искания за изменение на техния обхват (например да включват проекти за възобновяема енергия в рамките на МФЕЕ). През 2009 г. тези механизми бяха променени, за да бъдат приведени в съответствие с целите на „Европа 2020“²⁶. Към края на периода на докладване този процес все още продължаваше.

²⁴ Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) и Банката за развитие на Съвета на Европа (БРСЕ) съвместно с Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW).

²⁵ За повече информация вж. Годишен доклад за 2008 г. за програма ФАР, предприединителния инструмент за Турция, CARDS и Преходния финансов инструмент, (COM (2009) 700 окончателен от 21.12.2009 г.)

²⁶ „Европа 2020“ е новата стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, която бе предприета от Комисията на 3 март 2010 г. (COM (2010) 2020 окончателен от 3.3.2010 г.), за да се излезе от икономическата криза и да се подготви икономиката на ЕС през следващото десетилетие. Тя беше приета от Съвета през юни 2010 г. (EUCO 13/10 от 17 юни 2010 г.)